

OPINIE SEPARATĂ (CONCORDANTĂ)

expusă în temeiul art.27 alin.(5) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.67 din Codul jurisdicției constituționale

Consider corectă soluția dată de către Curtea Constituțională în cauza cu privire la controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 192 din 12 iulie 2012 pentru completarea unor acte legislative.

În același timp, consider că, adoptând hotărârea, Curtea avea sarcina de a-și extinde soluția prin emiterea unei adrese către Parlamentul Republicii Moldova referitor la nerealizarea unor prevederi ale Constituției în partea ce ține de ilegalitatea ideologiilor totalitare.

Adresa urma să vizeze obligația realizării de către Parlament a dispozițiilor constituționale prevăzute de articolul 2 alin. (2) din Constituție, care stipulează că **uzurparea puterii** de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului; articolul 5 alin. (1), potrivit căruia democrația în Republica Moldova se exercită în condițiile pluralismului politic, care este incompatibil cu **dictatura** și cu **totalitarismul**, și de articolul 41 alin. (4), care statuează că partidele și alte organizații social-politice care, prin scopurile ori prin activitatea lor, militează împotriva pluralismului politic, a principiilor statului de drept, a suveranității și independenței, a integrității teritoriale a Republicii Moldova sunt **neconstituționale**.

Prin urmare, promovarea ideologiilor totalitare impune o reacție certă a autorităților determinată de obligația pozitivă de a proteja societatea de astfel de fenomene. Ideologiile totalitare, în esența lor, presupun un atentat la libertatea de gândire, conștiință și religie – valori protejate de Constituție și Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Aceeași situație o învederează și atentatele la libertatea de întrunire și asociere din partea persoanelor particulare.

Astfel, este de competența Parlamentului de a adopta o lege, prin care să definească noțiunea de „ideologii totalitare”. Interzicerea unei ideologii totalitare este imposibil de realizat și fără definirea legală a activităților de promovare a respectivelor ideologii.

Instituirea răspunderii penale, contravenționale sau a altor forme de răspundere pentru promovarea ideologiilor totalitare, potrivit articolului 72 din Constituție, este o atribuție exclusivă a

Parlamentului și nu intră în contradicție cu dreptul constituțional la pluralism politic și la libertatea partidelor și altor organizații social-politice.

Normele privind răspunderea penală sau contravențională pentru o asemenea activitate trebuie să rezulte dintr-un act normativ, în care urmează să se stabilească, respectând principiile previzibilității și clarității, ideologiile ce promovează dictatura și totalitarismul, acestea fiind declarate ilegale. De remarcat că, pornind de la sensibilitatea subiectului dat, legea trebuie să facă o delimitare riguroasă între activitatea care presupune promovarea ideilor, științelor și a curentelor totalitare și activitatea de analiză științifică a unor asemenea ideologii.

Totodată, subliniez că însăși Constituția prevede, în articolul 54, posibilitatea restrângerii unor drepturi, cu condiția respectării normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane etc.

Igor DOLEA
Judecător al Curții Constituționale

4 iunie 2013